

TELEGRAFUL ROMANU.

Tel-graful ese Dmnee'a si Jo'n la fie-care
două sepmmani cu adausulu Foisiorei — Pre-
meratia se face in Sabiu la espeditur'a foie, pre-
afara la z. r. poste cu bani gat'a prin scisorii fran-
cate, adresate extra speditura. Pretul prenumen-
tunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a.
iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 9.

ANULU XXIV.

Sabiu 29 Ianuariu (10 Febr.) 1876.

trn celealte parti ale Transilvaniei sf pentru pro-
vinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre
o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri
streine pre anu 12 1/2, anu 6 fl.

Inseratele se platescu pentru intâia ora
cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2, cr.
si pentru a treia repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

Sabiu 28 Ianuariu.

Contele Zichy, ambasadorulu austro-ung., a comunicatu ministrului de externe turcescu not'a si reformele, cari puterile tratatului dela Parisu dorescu si credemu si staruescu a se introduce in Turcia. Ambasadorulu austro-ung. fu sprininitu de celu alu Russiei si Germaniei si in fine de toti representantii puterilor celor ce au subscrisu tratatulu de Parisu.

Pórt'a, dupa o telegrama din Constantinopole, este decisa a incui-
viintia si accepta cele cinci puncte din reformele pretinse de not'a contelui Andrassy.

Nodulu gordicu, despre a câru deslegare se vorbia cu atât'a ingri-
gire, nu e tataiu, ci, ce e forte sem-
nificativu, e deslegatu si asiá tote tem-
erile de noue complicatiuni, even-
tualu de o conflagratiune europeana,
suntu delaturate.

Inse regularea afacerilor orientali, dupa situatiunea faptica mai de unu jumetate de anu incóce, nu are a se face numai intre puteri si Pórt'a otomana. De facto mai esista unu factoru, care, déca puterile nu-lu voru gasi aptu de a calcula si cu elu, nu pote fi cu totulu nebagatu in séma. Acestu factoru este insurectiunea din Erzegovin'a si Bosni'a si starea cea agitata din Muntenegu si Serbi'a si dupa scirile mai noue chiaru si din Bulgari'a.

Insurgentii si ceilalti crestini din imperiulu otomanu au fostu incelati de atâtea ori cu promisiuni mari din partea guvernului turcescu; cu tote ca guvernulu turcescu numai atunci gasesce cu cale de a face promisiunile, cându este strintoratu séu de un'a, séu de mai multe puteri europeene deodata. Indata ce trece pericolul, Pórt'a traieste mai departe in nepasarea ei musulmana, uitându-si de promisiunile solemnne cari le facuse prin acte, ierasi solemne, subscrise de padisahii din Constantinopole.

Este intrebarea, ca acum la audiul, ca pórt'a da ascultare notei contelui Andrassy voru depune insur-
gentii numai decât' armele si voru as-
teptá se veda, déca turcii au invetiatu ceva din trecutu?

Acésta este o intrebare la carea nu se pote respunde asiá in graba si intr'unu modu determinat. Nu se pote respunde, pentru ca este forte probabiliu, ca insurgentii, cari au obtienutu atâtea victorii, firesce relativu mici, asupra turcilor, pâna cându dispunéu de putiene mijloce, si carii de alta parte erau incuragiati de vecinii loru Serbi si Muntenegreni, acum, cându le curgu mijloce si bratia dela poporulu celu mai colosalu slavicu, dela rusi, nu voru mai stá la indoiéla a pune mai mare incredere in verfulu spadei trase dejá, decât' intr'o noua Irada turcésca. Atunci campani'adiplomatica se va repeti de nou? Unde si cu ce succese?

Dara sa luamu in consideratiune si eventualitatea, ca déca nu voru voi insurgentii sa depuna armele se va intrebuinti fortia si déca nu le voru depune de voia buna le voru depune siliti. Acest'a cu atât'a mai vertosu, cu câtu, dupa telegrama la diverse, foi guvernulu serbescu, precum si guvernulu muntenegrénu s'au mai domolit si voiescu a mantiené pacea. Despre guverne n'avem si n'amu avutu nici o indoiéla ca n'aru fi aplecate spre mantienerea pâcei.

Inse la inceperea unui nou macel in provinciele resculate si invecinate cu serbii si muntenegrenii, abstragendu dela impregiurarea ca favoru turciu in stare sa suprime insurectiunea, este intrebarea, ca serbii si muntenegrenii voru stá nepasatori? Intrebarea acésta o putem pune cu atât'u mai tare, cu câtu, déca fanatismului musulmanu i s'aru deschide de nou calea la versari de sânge, i va fi cu anevoia de a se infriná dela esecsesse, cari de parte de a linisí si mulcomí, aru atitá resbunarea intre poporele slavice crestine si prin urmare si lupt'a si mai tare.

O unica cale aru mai remané puterilor garante, cea a interventiunei. Este intrebarea numai ca cine sa intervină? Dara sa nu trecemasiá in graba preste acestu cuventu de atât'a greutate: *interventiune*. La casulu cându puterile aru ajunge la densulu, nodulu "deslegatu" s'aru astfel mai incurcatu de cum se afla elu astadi. Care putere va luá odiulu asupras de a trage de nou sabia din téca pentru opresoriu crestinatátei? O alta intrebare si mai mare s'aru nasce la eventualitatea acésta si adeca, ore aru mai stá unanimitatea puterilor de pâna acum si nu s'aru nasce zelosii si rivalitáti intre puterile europene, temendu-se ca din interventiune s'aru puté nasce alte complicatiuni.

Cestiunea dara inca este departe de a fi deslegata si nu se pote deslegá in graba, fâra de castigarea insurgentilor pentru pace.

Acest'a inse tocma acum facu pregatiri si mai mari ca cele de pâna aci, pentru deschiderea unei noue campanie.

Escenti'a Sea Inaltu Présantulu P. Archiepiscopu si Metropolitu Mironu Romanul a sositu luni cu trenculu de dimineti'a in mijlocul nostru din caletori'a dela Budapest'a.

Radicalismulu nu e bunu.

Pre multi din cetâti si dela tiéra amu auditu tanguindu-se, ca in oficiele cu cari suntu investiti au multu ne-
casu, din causa ca tote afacerile câte vinu dela oficiele superioare li vinu numai si numai in limb'a magiara, carea in multe casuri nu este cunoscuta nimenui, miliuri intregi giuru impregiuri. Amu auditu si amu si vediutu ca blanchete rubricate, cari vinu de susu pentru cele ale dârei (contributiunei, imposi-
telor) si alte date statistice, tote vinu numai in limb'a magiara si multi stau cu ele in mâna fâra de a cuteszá a le indeplini, din causa, mai departe, ca se temu sa nu faca lucru zadarnicu, chiaru si in casulu cându rubricele receru numai cifre; ceea ce asiá aru fi, cându din necunoscuta limbei din capetele blanchetelor s'aru pune cifrele de a intorsa séu pre dosu.

Acum vedem ca „Hr. Ztg.“ de marti ia ansa din acelesi cause a scrie unu articulu si aréta, ca procedur'a gubernului, carele a mersu mai de parte, si pre lângă unificarea limbei a centralisatu, prin unu monopolu ne-
esplicabilu, si tiparirea tuturor tiparitilor tienatore de administratiunea politica si financiale, —strica forte multu si cetatiilor statului si impedeca ins'asi administratiunea. Caci pre lângă aceea, ca multi nu sciu ce sa faca cu tipariturile amintite, cari vinu si se potu capeta numai dela Budapest'a, tipariturile mai sosescu si tardiu, de multe

ori mai tardi de cum se punu terminii de susu sa fia transpusse acolo, unde suntu de lipsa pentru urmarea oficiale cu densele.

Este unu mare reu cându functiunarii, fia câtu de inferiori, nu-si potu imprimi chiamarea promptu; este inse unu reu si mai mare, cându reulu vine de susu, dela ins'a administratiune centrale, carea are si *indatorirea* de a starui, cá totu ce se tiene de administratiune, sa mérge cu acurata promptitudine, cá sa nu patimesca nici ceta-
tienii si in fine nici statulu cá atare.

Fiiindu s'a ventilatu lucrulu din cestiune mai de multe ori in conversatiuni si pre urma si in pressa; dara remediu dorit u nu se mai ivesce, cugetam si nu va fi de prisosu a improspetá afacerea.

E dreptu ca afacerea se pare unor a secundara, dara cautandu la urmările ei este totu asiá de importanta, caci atinge de aprópe interesu vitali de ale statului.

Dupa parerea nostra, reulu despre care vorbim are dôue radecini: 1) zelul pré mare de a asurá limbei statului preponderantia fatia cu alte limbi, 2) interesu pecuniariu in folosulu esclusivu alu capitalei Budapest'a.

Articululu de lege, care in pracsă reguléza cestiunea limbei si in teoria pôrta titlulu de lege pentru natiunalitáti, credemu, ca asecura destulu pusiuni preferenta a limbei statului. Limba statului asiá dara nu aru avé lipsa de a nu suferi pre alt'a lângă sine, nici in rubricele blanchetelor, fia acele curatu statistice, fia scolari, fia financiali, fia de orice natura aru fi. Radicalismulu nu e bunu mai nici odata, pentruca elu si cându *trebuie* sa se aplice contine periculi mari in operatiunile sele.

In prim'a linia, mesur'a acésta esclusiva pâna la estremu impedeaca masin'a administrativa. Potu veni de susu urzorii preste urzorii, afacerile séu nu voru inaintá cu iutiel'a receruta, séu voru inaintá intr'unu modu gresit. In ambe casurile spre pagub'a statului si a cetatiilor.

Dara in a dôua linia, carea nu pote fi trecuta cu vedere pentru statu, mijlocul acest'a nu este celu mai potrivit pentru de a castigá pre natiunalitáti atât'u pentru limb'a magiara, câtu si pentru guvernulu, care si in lucrurile cele mai neinsemnate impune o limba necunoscuta la milioane de cetatieni. Si déca n'amu avé o lege, carea sa puna termini unei restrictiuni, cum o vedem pre fia-care

di si déca n'aru trebuí sa reflectam si pagubele atinse, simtiulu de ecuitate aru trebuí sa deschida ochii celor ce au frenele guvernarei in mâna sa véda lips'a, cá celu putienu in casurile indispensabile, sa le faca placerea cetatiilor de a se simti si ei cetatieni liberi si cu drepturi egale intr'unu statu *per eminentiam* constituionalu. Magiarii specifici ne in-
drépta la alte staturi, a căroru referintie suntu cu totulu diferite de ale nóstare. Noi nu voim sa scormonim vravulu gramaditu de istor'a referintelor nóstare; dara aducem aminte numai de tempulu dintre 1850 si 1860 si ii intrebâmu: ca in puterea dreptului ce-lu avea atunci guvernulu centralu din Vien'a li a placutu ca a introdusu in tote afacerile limb'a nemtésca? Si apoi adeverulu a-lu marturisí nu este pecatu nici odata, acelu guvernul centralu si absolutisticu, cum

erá de aspru si de surdu la vocea poporeloru, asiá de parte totu nu s'a dusu, ci celu putienu tinea comptu de limbile poporeloru, si legile sele si unele afaceri le comunicá poporeloru intr'unu modu, incâtu nu puteau dice ca nu le intielegu. Acésta se intemplă intr'unu tempu cându domnia teoria de prescriptiune, si cu tote ca procedura guvernului de atunci nu erá asiá restrangatore, guvernulu de atunci nu a placutu nimenui. Vrea guvernulu de astazi prin o riguroasa tormurire a limbei poporeloru din regatu, a intrece in inaintarea desplacerei pre celu centralisticu absolutisticu de fericita memoria?

Amu dorí sa vedemai multa consideratiune de susu si nu o dorimai numai pentru interesulu nostru specificu, ci pentru celu comunu alu statului.

A dôua impregiurare este la parere curata economica. Dara in efectele ei atinge si alte interese, pentru ca déca se tiparescu tote numai in Budapest'a si déca prin intariarea espeditiunilor se paralizéza activitatea functiunilor in administratiune, este de ajunsu spre a vedé ca si prin acésta nu patimesce nimenea decât'u totu statulu cá atare si cetatiienii lui.

N'avem pretensiunea ca aceste siruri voru schimbá procedur'a ce o vedem desvoltandu-se dinaintea ochilor nostri, dara ne implinim sănt'a datorintia de a face ceea ce ne e posibile pentru adeveratulu bine publicu.

Revist'a politica.

Septamán'a trecuta a fostu intréga consacrata solemnitatéi funebre a lui Deak. Intréga tiér'a a petrecutu cu dorere profunda la mormantu remasiale marelui patriotu. Mórtea lui parea ca a impacatu pentru totu déun'a tote contrastele politice ce se ivira in sunlu partidei guvernamentali. Armonia acésta e inse amerintiata prin alegerea de deputatu in cerculu electoralu devenit u vacantu prin mórtea lui Deak.

Foile din capital'a Ungariei incep a candidá deputati pentru cerculu acest'a vacantu. „Pesti Napo“ propune pre contele Mikes séu pre ministrulu Wenkheim. „Pester Lloyd“ se incumeta a propune pre unu cetatién in intlesulu strensu alu cuventului, ier' „Ellenor“ e de parere ca cetatiénulu mai pote asteptá, anteiaiatatea se cuvine aristocratului br. Wenkheim.

Pertracârile cu guvernulu austriacu se voru incepe pre la diumatatea lunei lui Februaru n. Punctulu de vedere, din care purcedu ambele guverne, nu s'a alteratu pâna acum intru nimicu. Nici ungurii, nici austriaci nu voru sa scie de concessiuni reciproce. Limbagiulu lui „Ellenor“ dela 6 Fauru n. ne arata ca situatiunea e inca totu tulbure, animositatile preocupa judecat'a seriosa.

„Armistitiulu — dice „Ellenor“ — s'a sfersitu. Fia, noi luam la cunoscinta deschiderea ostilitatilor. Austriaci nu lasa din status quo nice cătu e negru sub unghia, pentru ca: unitatea imperiului nu se pote sgudui mai multu decât' s'a intemplatu la 1867. Positiunea imperiului cá putere nu se pote pune in jocu, interesele Austriei basate pre unitatea monetară nu se mai potu periclitá si mai mari sarcini nu se potu rostogolí pre umeii Austriei. Sa remâna cum a mai

fostu: Ungaria se remana supusa bancei austriace; Ungaria sa plătesca pentru Austria contributiuni si Austria sa incaseze pentru Ungaria vanile. Acăstă o numescu ei status quo. Acestu status quo le place loru forte bine. Ei ne amerintia cu uniunea personale, si noi vomu deveni o Ungaria neaternate, că sa nu se pierda unitatea imperiului că la 1867 si interesele Austriei basate pre unitatea monetara sa nu sufere daune. O făia din Vienă ne depinge sărtea nostra trista cu colori desperate. O cuota nu vomu mai platî, ceea ce cum se scie e un'a dintre passiunile noastre nationali mai placute. Prin acăstă ne scăpămu de eminent'a binefacere a institutiunilor comune, capetăm in se tōta sarcin'a unei armate unguresci neaternata. Nu vomu tramite mai multu vre-unu delegatu la Vienă si saloanele academiei unguresci de sciintia nu voru mai resună de pledările delegatilor germani. Intr'adeveru ca ne temem de acest'a, dara nu togm'a asiā tare cătu sa nu ne interesăm, ca de unde invétia Vienă logic'a! Noi suntem ce e dreptu o natiune remasa indereptu si tōta sciintia nostra avemu sa o multiamu numai missiunei culturali a bierilor austriace: la noi insa nu ne invétia nimeea atari lucruri netrebuice, cum e si acea logica, care stramuta ambele părți ale alternativei."

Unu corespondinte scrie din Budapest'a lui „Kelet“, ca doliulu pentru celu mai mare fiu alu patriei a predominit esclusiv o septamâna intréga tōte animele. Acum inse datorente de di ni ceru in modu seriosu atentiunea, trebuie sa ne ocupâmu cu lucrurile de tōte dilele si cu deosebire cu cele ce se petrecu dincolo de Lait'a. Acolo vedem aparintie, cari déca s'aru realiză aru avé unu efectu radicalu asupr'a organismului constituunalu alu monarhiei intregi, asupr'a politicei interne si externe. S'au latită dejă prin toile oficiose din Berlinu scirea, ca diversele nuancie ale partidei reactiunarie s'au impreunat. spre o actiune seriōsa. Acăsta faima, pre care cei din Vienă se nesuau a o face ridicula, s'au adeverit in cătu-va prin intemplările din urma.

Coalitiunea partidelor austriace s'a realisatu nu de multu. Insusi guvernulu din Vienă a fostu acel'a, care a impreunat partidele, firesc nu pentru a sprigini elementele reactiunarie, ci pentru a nimici, cu ajutoriulu, acelor'a, dreptele pretensiuni ale Ungariei. Aceste elemente reactiunarie nu se obincinuescu a servî de instrumentu, lucra pe dupa culise si déca astadi ieu la lumina, nu o facu pentru a scôte pe séma ministeriului Auersperg castaniele din focu.

Foile din strainatate ni spusera, ca feudalii si clericalii lucra la cadera guvernului Auersperg. Se vorbiā de planuri aventuröse, ni se spunea, ca cine va fi eredele guvernului actualu. Beust este intrigantulu care vrea sa abata cu ori ce pretiu monarhia din directiunea ei de pâna acum. Elu vrea sa trantescă „sistemu“ de acum cu ajutoriulu cehilor si alu ultramontanilor. Nu scimue ce e adeveratu din faiemle aceste, un'a einse adeverata, ca ministeriulu Auersperg a adusu aceste elemente deasupr'a situatiunei. Aceste elemente 'si voru incepe actiunea contr'a ministeriului actualu; delaturandu-lu, triumfulu loru se pote usioru asigură.

In Ungaria nu va plângé nime dupa ministeriulu Auersperg, care a ingreunat negociařile cu Ungaria si si-a adusu insusi pericolulu asupr'a capului. Déca va cadé sub greutatea erilor sele si voru veni alte elemente mai sobrie in loculu lui, negociařile de complanare se voru asigură, in modu esentialu. Nu opositiunea cehilor si a clericalilor va trânti ministeriulu lui Auersperg. Nice opinionea publica din Ungaria, nice cea

din Austria nu voiesce, că in loculu actualului ministeriu sa vina căt'a politilor aventurosi, sa se aprinda de nou căt'a de statu intre germani si slavi. In privint'a acăstă esista solidaritate intre ambele diumatăti ale imperiului.

Amendoue nu dorescu venirea la potere a acelor elemente, cari semnifica o returnare totala a relatiunilor.

In Ungaria nice ca se pote ca getă ca ministeriulu va intră in serviciul acelor elemente reactiunarie. Guvernulu lui Tisa, consolidat prin fusiune, va infruntă periculii cu tōta forța de care dispune. Contra experimentarilor partidei reactiunarie va luptă natiunea intréga. Nu scimue ce va aduce viitorulu, dara poporulu ungurescu 'lu astăpta in unire.

In Austria se concentră interesulu politicu in comisiunea economică a parlamentului, in care conveniunea incheiata cu România fu obiectu de lupte veeminte. Dr. Herbst declară acăstă conveniune de celu mai funestu tractat, dintre căte a incheiatu vreodata guvernulu austriacu, guvernulu in se lucra din resputeri pentru a pregatî spiritele in favorul conveniunei. In respectulu acest'a se scrie dela Vienă diuariului „A. A. Ztg.“ :

Credemus imposibilu lucru, ca conveniunea, a cărei primire nemodificata trebuie sa o intetiasca contele Andrassy, se va respinge de cas'a representativa intr'unu momentu, cându ministrulu nostru de externe si-a castigatu unu meritu mare prin succul de a impreună tōte puterile in cestiunea orientale si a rehabilitat astfelui influint'a Austriei. Respingerea conveniunei române, care e primul membru in caten'a politicei noastre externe, aru semnifică din partea senatului imperialu o desavuare a acestei politice.“

In siedint'a comisiunei economice dela 5 Febr. n. declară ministrulu de comerciu Clumetzky, ca guvernulu va face din primirea acestei conveniuni cestiune de cabinetu. Din declaratiunea ministrului de comerciu se potea vedé, ca si ministrulu de externe e resolutu a recurge la acestu medilociu, la casu, cându conveniunea nu s'aru primi de corporile legiuitorie.

Din London se telegraféza : Cuventulu de tronu alu reginei se occupa mai multu cu afacerile externe, arăta ca relatiunile cu staturile externe suntu amicabile si cu privire la insurectiunea din Erzegovină, pre carea turcii nu o au potutu domolí pâna acum: regin'a si-a tienutu de datorente a nu remané departe de incercările de pacificatiune din partea puterilor amice si pre lângă respectarea autoritat i sultanului a spriginitu reformele indispensabile, cari suntu acomodate de a satisface dorintiele cele drepte ale populatiunei indigene.

Cu privire la votarea celoru 5,600,000 lei noi pentru adjustarea armatei române cetim in „Trompet'a Carpatilor“ urmatorele:

„Cererea de cinci milioane si jumate, pentru completarea necesarielor la o mobilisare la trebuintia de unu corp de patru-dieci mii ostire, a avutu si are multe dificultăti.

Este ciudatu sa veda cine-va chiaru dintre amicii cunoscuti ai dlui Catargi, chiaru dintre sustienatorii mai infocati ai proiectului de reformarea instructiuniei publice in restringere progresiva, ca se impotrivescu cererei acestui creditu, fara care s'a probat si in sectiuni, si in camera secreta, si in comitetulu de delegati, ca acestu corp de ostire a nostra nu aru fi in stare sa se mesure cu nici un'a din ostirile cu cari aru putea sa se intalnăscă.

Suntem datori a spune si a increditia pe lectorii nostri, ca cele optu miliōne votate pentru casarmi stau inca intacte, pentru ca planulu generalu alu casarmelor nu este facutu inca in totu intregulu lui si pe tōte localitătille unde aru cere trebuit'a.

Din cele cinci milioane ce s'au votat pentru arme, numai unu milionu si optu sute de mii lei s'au luat pentru plat'a a 48 tunuri Krupp, in cea din urma perfectiune, cu o catatime de obuzii de cea din urma inventiune.

Dara casarme au sa se faca, si fondulu pentru ele trebuie pastrat intactu, fara cea mai mica paguba a visteriei. — Dar' tunurile aduse, dar' puscile comandate, dar' armele de totu felul, suntu tōte pe cadrul votului camerei.

Ce se va face inse cu tunurile sub siopronu, fara cai, fara hamuri, fara provisuni indesulatore, pre cari nu le putem improvisa in ajunulu necessitat i impungat re? Ce se va face la mobilisarea unui corpu de 40,000 ostire, fara ambulantie, etc. etc. ? .

Sa-si inchipuiesca fia-care român, ca ostirea nostra pâna acum n'a venit in fati'a unei alte ostiri, si ca trebuie, cându va veni, sa fia asiā echipata, incătu sa nu remana a se cumpeni intre densele, decătu numai valoarea reala a scientiei si a curagiului.

Numele ce-si va face la prim'a ei desvoltare de valoare, acel'a i va remanea. — De aceea dar' trebuie sa avem pe inima fia-care, ca, déca ocazie neevitabila se va ivi, sa nu lipsească nimic'a mai josu, decătu ostirile, cu care se va intalni.

Aflămu ca d. generalu Florescu si oficerii superiori speciali, in comitetulu delegatilor sectiunilor camerei presidatul de Beizadea Mitica, au cercetatu cu de amenuntulu necesitat i, si au scadiutu cererea dela 5,600,000 lei la vre-o patru milioane numai.

Credemus, ca vorba nu se va mai face, si acăstă afacere va fi implinita prin unanimitate de voturi.

Sa adaugămu aci, spre responsu la toti acei'a cari se plângu de cheltuiile cele mari ale armatei, ca bugetulu armatei care la 1870 era de 19 milioane, de cându generalul Florescu este ministru de resbelu elu nu trece preste 16 milioane; — economie invederata de 15 milioane in 5 ani de dile.

Compare, cine va posti, ce era armat'a nostra acum 5 ani si ce este astazi!

Dreptate, iubiti lectori, dreptate pe cercetare de lucruri, iera nu acușari in ventu, pe suflarea pasiunilor!

„Vocea Covurluiului“ dela 35 Ianuari aduce sciri despre unele modificări in ministeriulu din România. Eata ce dice citat'a făia:

„De căte-va dile au circulat si circula inca prin orasulu nostru sgomote de remaniari in ministeriu, privitor la ministri de finan ie, lucrari publice si instructiune. Pre noi nu ne a suprinsu acăstă căci de multu am spusu ca o remaniare in ministeriu este lucru la care trebuiă sa ne astepăt u dela unu momentu la altulu in data dupa redeschiderea Camerei. Totu ce sciu pozitivu pâna in óra prezenta este ca in adeveru d. Cantacuzen, ministrulu finantelor, a demisionat si ca se faceu staruintie pre lângă d. Mavrogeni a primi d-sea acestu portofoliu, căci arăta dificultăti. Astazi se asigura ca aru fi primitu. In cătu privesce pre ministri de lucrari publice si de instructiune, nu scimue inca nimicu positivu. Retragerea dloru Cantacuzen si Rosetti se sustiene ca s'aru fi atasiându de cestiunea resumperărei cailor nôstre ferate; ier'

a dlui Majorescu de opositiunea mare ce s'a manifestatu contr'a sea in adunare cu ocaziea discutiunei interpellarei dlui A. Pascal privitor la su primarea celor două catedre dela universit i, cându n'a scapatu de unu blamu directu de cătu gratia a 7 voturi, din cari, scadiendu pre a ministriilor, acăstă majoritate mica se reduce cu totul. Positiunea sea dă este cu deosebire dificila.“

„Unele diare din Bucuresci aducu scirea ca d. Majorescu si aru fi datu demisiunea, inse acăstă scire este, celu putien pentru momentu, prematura, de óre-ce amu vediutu pre d. ministru puindu in adunare cestiunea de portofoliu, cu ocaziea discutiunei generale a proiectului de lege asupr'a instructiunei, déca nu se voru adoptă unele dispozitii introduse de d-sea in noulu proiectu. Acăstă ne autoriza se credem ca d. ministru a intructiunei, chiaru de si va fi datu demisiunea, a consintit u si o retrage său amână pâna la intrarea in desbatere a legei sele, cându nu va lipsi adunarei ocaziea de a se pronuntia categoricu, déca mai are său nu incredere in d-sea, de óre ce a pusu déjà cestiunea de portofoliu. Acum, déca vomu caută a discută siansele legei sele, trebuie sa recunoscem ca ele nu prea suntu togmai asigurat re pentru d. ministru. Numerulu celor 32 deputati ce au respins'o cu totul, va cresce la votarea pre articole, fiindu-ca multi din deputati, cari au si declarat'o au votat luarea in consideratiune, decisi inse a introduce modificări la odiscutiunea pre articole. Acum, déca vomu adaogi si pl ea de intercalatiuni ce cadu asupr'a capului dlui Majorescu, trebuie sa marturismu ca positiunea sea nu e de inviatu, si ca, de va scapă, va fi prin miracol.

Epistole dela tiéra.

Amice! Te rogu sa nu uiti, ca materi'a corespondintie nostra ne era: „Se cercet u, pre unde ne abat u, cursulu vietiei morale si acăstă in asemenare cu viația nostra de inainte de anul 1848, pentru că sa ne oglind u incătu-va progresul.

Vei cugetă, curiosu mai este prietenul meu! Tōta lumea nesuesce inainte si elu aduce asemănări din trecutu. Asiā este, inse pentru că sa nu perdem firul progresului (s u regresul) este de lipsa a ne int rcere privirea c te odata si inapoi. In tipulu acest'a ne punem in stare de a cuno c t u suntemu de departe seu de apro pe de tient'a nostra si credem celu putien, ca in totu casulu vomu fi mai aplecati spre a face cele ce suntu pentru propasire.

Se nu credi, ca m'amur abatutu dela seriositatea materiei prin cuprinzul epistolei mele din urma. Arunca inca o privire repede preste cei multi pre cari ia-i vediutu pre unde ai umblat si fa asemenare intre soliditatea vietiei acelor putieni din trecutu si intre acelor mai multi din presentu.

Dupa o patrundere a ochilor si a judecatiei te vei convinge, ca acele ce ti le-amu comunicatu despre mine le vei afl  la multi.

Distractiile si petrecerile de inainte erau solide, sincere si nevinovate, ele, cum erau, contribuia la progresu. Cele de adi, pre lângă aceea, ca suntu pre grele pentru pung'a nostra cea usiora, suntu conformate bunului tonu, sensatiunei, splendidit tiei esteriore, va se dica, pentru presentarea cătu se pote de pomp a, de lucrosa si ce mai sciu eu. Privesce la balurile nôstre, la petrecerile nôstre si-ti ajunge. Pre lângă acestea dicu: ele suntu pre alcurea si necorespondiatore si chiaru mijloce de a regres .

Despre avea naionale se publicase de c tre unu ampliatu de catastru, mi se pare pre la anul 1865.

câte jugere, căte partie de pamentu posedu români in Trannia.

Atunci s'a disu, plutocratii nu avemu, nu sciu déca de atunci incóce si au cästigatu mai multi români acestu nume „dulce“. Eu sum de credinti'a pesimistilor si in privinti'a acést'a, cá si in acea, ca avearea natuale, reale, a scadiutu de atunci incóce. Acésta creditia mi o amu cästigatu, dupa numerulu membrilor români avuti, aflatiori mai nainte in comune, si dupa numerulu celor de adi, dupa vinderea mosiöreloru si dupa drumulu la acésta seracia, la carea conduce afurisitulu de vinarsu pre multi români. Dela astufelui de date singuratece amu facutu computu pentru toti români din Austro-Ungaria.

Resultatulu e nefavorabilu.

Cátu despre fonduri si fundatiuni nationale, amu alta parere. Acestea parte me incuragaza. Mai nainte n'avému nimic'a, acum avemu fundatiuni insemnate la archidiocesa, la Reuniunea femeilor române, la Asociatiunea transilvana etc. si prin ele se incuragaza progresulu in cultura si la noi. Mai avemu si in Ungaria si casurile de pre la Aradu si alte casuri mai mici, nu me ingrijescu si nu credu ca anunciu loru va desgusta pre ómeni.

Totu ce credu ca aru fi de observat in fati'a acestor incidente neplacute si regretabile, este, ca avemu inca lipsa de putientica multa maturisare a seriositatiei si a interesului de binele publicu si natuinalu in părtilor atinse, unde amagirea propria, ascunsa in frundiele cele late a le sofisteriei, se pare ca ia in multe privintie loculu sinceritatiei si adeverului. —

Crescerea si educatiunea se facea mai nainte cu mai multa atentiune la exemplu de cătu adi. Parintii si dascalii apareau că Ddieu inaintea filoru si a scolarilor, adi in multe locuri suntu despretiuiti, si fi si scolarii istorisescu peccatele educatorilor loru.

Amu fostu disu, ca voiu aminti ceva si despre factorii si influintatorii vietiei nóstre sociale; despre conductorii nostrii pre câmpulu progresului adeca: despre preoti, dascali si profesoari.

Aici amu ajunsu la o materie delicata si ingrigitorie. Scii de ce? findu-ca voiu sa dicu ce-va si totu se nu superu pre nimenea. De acést'a te rogu se me intielegi mai intai tu. Asi voi se facu si eu, buna óra, că acelu omu sinceru, care, vediendu in barb'a cuiva unu lucru ce nu-si are acolo loculu, i aru dice: „Domnule! prepeliti'a in tufa!“ Iéra acea persona fára superare si fára a reflectá: „cánii o latra“, aru cautá in oglinda, si-aru netedí barb'a si aru multiampi pentru *delicaf'a* atentiu. Astfelui de atentiu nu o uita nimenea asiá in grada. Ea i obincinuesce omului indatinarea a cautá mai adese in oglind'a vietiei, a mai intrebá si pre altii despre sine candu ese in societate si publicitate.

Sperezu dar', ca nu te superi nici tu, amice, candu voiu vorbi cu membrii fie-cărei parti sociale in limb'a ei.

Pre preoti voiu face atentii la cuvintele M. Cr. (Mat, c. 19) „Asiá se luminéze lumin'a vóstra inaintea ómenilor, ca vediendu faptele vóstre cele bune se marésca pre tatalu vostru celu din ceriuri“ si la cele ale Ap. P. c. Cor. II. Capu 6 v. 1—34 c. 9. v. 67.

Fratilor! Ve rugám sa nu lumi darulu lui Ddieu indesertu; intru nimica sa nu dati smintela in servitulu vostru... Cu intielepcione sa umblati, cuventulu vostru se fie din resu cu sare.“

Sciu ca limbagiulu acest'a ti place, pentru ca este unu limbagiu sacru, a cărui sublimitate a remasu ne schimbata de mii de ani si va remané in veci, pentru ca vine dela acel'a,

despre care s'a disu: „*Dreptatea ta este dreptate in vecu si cuventul teu remane adeveru.*“

Cu tóte aceste ti vei pune intrebarea, si cu tine multi altii:

Candu aru vedé cine-va pre vre unu preotu facendu lucruri necorespunzătoare sa tacemu? Candu observâmu, ca mai intaiu ajutoriulu reciprocu la multi dintr'ensi lipsesce si in loculu lui vedemu invidi'a, la acést'a se nu dicem nimic'a? Candu ceealalta lume o amu vedé mergandu inainte cu pasi de uriasi si ochii multor'a dintre preoti aru fi painginiti, si nu aru vedé, cum s'a surpatu védia loru, se nu dicem sa se sterga la ochi cá sa-si cunoscă positiunea loru?

Si căndu alte multe ce se retescu la daru si nu se presentéza cum aru fi demne de acest'a, sa tacemu? Si căndu cultur'a moderna apare si intre densii, asiá incâtu nu sciu ce respunsu aru iesi căndu aru dice cineva la atari casuri adeveratu rari — : frate! dece nu vorbesci dumneatá cum 'ti este portulu? Séu din contra: pentru ce nu te porti cum 'ti este vorb'a, óre ce respunsu aru puté dá?

Mai nainte raru si uitau preotii, de ceea ce suntu si de chiamarea loru, de-si nu o prea intielega. In tempulu presentu o intielegu, dara unii si uita pré desu de dens'a.

Pentru chiamarea dascalilor si a profesorilor dicu: ca este cea mai insemnata. „Nimic'a mai dñeescu decat crescerea — scrie Plato — , ea face junimea cá se védia drumulu bine in vieti'a ei cea fericita.“

Crescereai dupa pedagogulu Schwarz, nu este numai spirituale si fisica, ci si morale. De aceea atingerea cu scolari, prin cuvinte nobile si prin vietiurea démnă a cresicatorilor zidesce basele scolarilor, basele la vieti'a loru morale. „O educatiune buna morală este celu mai frumosu daru. Bogati'a fára acestu daru adeseori este unu reu.“

Ací me oprescu si dicu iérasi, la revedere!

y.

cum scrie „Albin'a“, apoi potemu dice: vox dei est infalibilis, vox dei est vox populi, congresulu est vox populi, etc. ergo: secretariulu consist. metr. este infalibilu, séu precum ne intrecému prin gimnasiu in logica, cu conclusiuni seducatore d. e. Stanu este omu, Branu este omu ergo: Stanu e equale Branu.

La căte conclusiuni ad absurdum nu potemu ajunge cu logica Albinei!

Lasu sa-si sparga capulu filosofii cu atari conclusiuni, si observu, ca déca amu apelatu eu la forulu publicul, apoi tocmai dupa Albina amu ajunsu la isvorulu opiniunei publice adeverate. Si nu credu, ca are unu membru din consist. metr. sa se sfisea de acésta opiniune, la care altcum Albin'a in totu numerulu apeléza pentru *marirea sea*.

Omulu pote mistui ori-ce absurditate; dar' apoi căndu deduce „Albin'a“, ca prin acea apelatiune la forulu publicul, vomu poté vedea pre forulu metropolitanu sub „*Lynchiustitia*“ ací mi stau tóte mintile in locu.

Mi se imputa mai incolo, ca amu scrisu despre unu objectu, pre care nu l'amu cunoscutu bine.

Se pote, intr'atât'a, ca eu amu tractatul acelu casu: ca eppulu Aradului au acusatu pre redactorele „Teleg. Rom.“ care este asesoru consis. preotu, pentru vatemári prin jurnalul s. c. l.

Eidar „Albin'a“ ne spune, ca epis copulu Aradului s'a plansu mai veritosu asupr'a foiei „Tel. Rom.“ si a redactiunei ei cá atare. Pre acestu incusat in persón'a jurnalului marturisescu — ca nu l'amu cunoscutu. Sciindu-lu acuma, cu atâtu mai multu mi sustienu parerile mele.

Intr'altele constata „Albin'a“ celeste eu le presupunému in tractatulu meu, si asiá lasu, cá se fia casulu asiá precum lu infatisíe „Albin'a“ adeca: ca par. eppu s'a jeluitu asupr'a foiei „Teleg. Rom.“ si a redactiunei ei, pentru unele corespondintie vatematóre din Nr. 80, ca consist. metr. s'auchiaratu pre sine competente in 1-a si ultim'a instantia, fára locu de apelatiune, si ca consistoriulu archid. aru fi fostu in casulu acest'a necompetente caci suspiciosu; si voiu incercá a returná tóte motivele „Albin'e“ ce le aduce pentru justificarea celoru dise de ea.

Mai nainte rogu pre redactiunea „Albin'e“, a nu fi asiá de scrupulosa, caci amu numitu persón'a Pr. sf. Sele dlui episcopu, caci casulu *concretu* pretinde acést'a, si par. eppu de siguru nu va privi in acea numire vre-o indiscretiune.

Buda-Pesti Közlöny numesce pre pártilor procesuante, fia baroni, grofi, principi. Cine sa-si faca scrupulu de ací?

Apoi mi permitu a observá fára a numi pre „Albin'a“, „rabulistica“, ca ea mistifica obiectele din tractatulu meu. Eu acolo, unde erá vorba de apelatiune dela unu foru mai micu la altulu mai mare, amu citatu can. 15 (di cinci-spre-dieci) din Cartagena, care suna intocmai precum lu amu citatu.

Dar' „Albin'a“ in locu de a citá acestu canonu, mi vine cu citatulu canonului 14 (di patru-spre-dieci) din Cartag. care cuprinde cu totulu alta materie, la care voiu reveni mai la vale. Deci sa-mi ierte „Albin'a“, deca'i respingu infruntarea „ca nu scie ce carticici de séma scolarilor a-si fi cetitu“, pre care o atribue autorului ei. Enchiridionulu lui Siagun'a va fi in posesiunea celoru mai multi lectori; binevoiesca a compará can. 14 si 15 din Cartag. Nu va numi „Albin'a“ si acestu opu „carticica de séma scolarilor.“ Iéta ca nu unu fiscuri in oficiu, ci redactiunea „Albin'e“ pote căte odata se confunde citatele.

Amu cunoscutu si eu can. 14 din Cartag. si alte asemenea care supune pe clerici si presbiteri jurisdictiunei bisericesci, si le opresce a alergá la stapanirea din afara. Dar' acést'a o

amu afirmatu si eu preste totu si asiá citarea acelui canonu au fostu superflua.

Alta este cestiunea in casul concretu; si diverginti'a de pareri intre mine si juristulu dela „Albin'a“ despre referintiele de competitia judiciara intre statu si biserica, se vede a fi forte mare.

Se pare ca „Albin'a“ supune nu numai ori ce soiu de crime si delicte comise de cătra presbiteri, dar' chiar si jurnale publice, *exclusivu* numai forului bisericescu si ca ea asiá intielege canonulu, ca acest'a nu recunoscă delocu jurisdictiunea statului asupr'a persoñelor bisericesci.

Eu negu acest'a, si afirmu ca bis. nostra gr. or. prea bine si cu tactu au sciutu tiermurí potestatea sea de cătra a statului, aducendu-le in armonia (iér' nu in rebeliune), dupa enventul lui Christosu „dati ce e a lui Ddieu, lui Ddieu, si ce e alu cesarului, cesarului.“ Pre bas'a acést'a, biserica nostra inca pre tempulu potestatatiei ei cei mari, nu numai au pretinsu cutari si cutari legi dela imperati in folosulu ei (vedi can. 57, 67, 68 — 72, 92, 100, 102 etc. Cartag.), ci au concesu in unele casuri a se incusá fetie bis. si la forulu civilu, asiá d. e. pentru cei ce baga in biserici galcevi si turburári (v. can. 5 sin. din Antiochia si can. 9 sin. pct. I II) si adeca dupa usulu necesariu (can. 11 din Antioch.)

Cum suntu adi referintiele intre biserica si statu, le scimu, si obiectul acest'a aru cere mai multu spatiu de tractare, decat pote concede unu jurnalul.

Sa venim dar' la casulu specialu, unde se acusa unu *jurnalul publicu si redactiunea lui* pentru nescari vatemári; si nu-mi va negá nici unu juristu (afara de canonistulu Albinei), ca ací este competitie forulu de presa.

Soborele ecum. si locali, firesc nu au cunoscutu atari foi publice, cu cautiune si redactori responsabili, caci de le aru fi cunoscutu, de siguru aru fi lasatu bucurosu prin unu canonu expresu in man'a statului. (Ni aru fi parutu la toti bine, déca potea apelá „Albin'a“ de una-di in procesulu ei de presa la forulu bisericescu, iér' nu la curtea juratilor din Budapest'a).

Daru că se potemu tractá materialul bisericesc, se presupunu si aici, că in tractatulu meu, ca candu s'aru judecá caus'a in forulu bisericii: Este vorba de o certa intre unu episcopu si unu presbiteru.

Eu cu canonulu amána amu disu, ca in casu: candu unuclericu acusa pre episcopu, forulu competente alu acusei si acusatului este celu mitropolitanu resp. alu episcopilor provinciei, si de ací in calea apelatiunei unu foru mai mare dupa Can. 9. Sin. IV. etc.

Tocmai acést'a mi intaresce si „Albin'a“ cu can. citatu, bá inca si cu — Balsamou, Zonar'a, Blastares.

Amu disu apoi, ca in acelu casu: candu presbiterulu este paritu, forulu competente este celu alu episcopului seu, resp. Consistoriulu eparchialu, de la care pote apelá la forulu metropolitanu (can. 28, 36, 134 Catarg.)

Daru despre acést'a din urmace „Albin'a“ precum si despre institutul jurilor si facultatea de adaugere (alegere resp. recusatiune) de judecatori in judiciurile ordinari.

Poterea argumentelor mele o recunoscă daru si „Albin'a“ parte expressu parte tacendu. Ei daru, că se pote argumentá si ea totu cu acele arme in contra-mi, si că se pote justificá, cele ce dice, ca s'a opinat in consistoriulu metrop., face unu picu de rabulistica, si schimba rolulu acusatoriului si alu acusatului, si dice: Ca parintele episcopu este acusatulu, iér' foia „Tel. Rom.“ resp. redactiunea ei este acusatoriulu. Acus'a trebuie se aiba o forma. Intrebui dar': Cum si in ce forma au paritu redactiunea pre eppulu? Prin form'a *journalistica*, adeca prin o corespondintia

primita în jurnal — respondă „Albin'a” va se dica: corespondintă său jurnalul aru fi acușă formală.

Acușă se îndreptă de către acuzatoriu la unu foru. Intrebui daru: la care foru s'au adus acușă? — La acăstă firescă numi respunde „Albin'a,” nici pôte respunde altă, decâtă, că acușă s'au adus la toti prenumerantii și lectorii „Telegrafului Rom.” la publicu. Ei daru de acestu foru publicu fuge scriitoriu din „Albin'a.”

Ieță dilemă in care vine „Albin'a” prin sofisme. Firescă, asiă nu ne vomu intielege, se scriem nu 7 colonă, că mine nici 12 colonă, că „Albin'a”, ci foliant! Deci candu afirma „Albin'a”, ea par. eppu au primită acușă in forulu metropolitanu, nu are cuventu căci acolo nu s'au presentat nici unu acuzatoriu asupră lui si nici esista o acusa, după cum o cunoscă juristii si legea, asupră căreia sa se pótă demite unu foru a pertractă si a judecă.

Daru „Albin'a” convinsa, ca cu sofismă de susu nu o scôte la cale si ia refugiu apoi la alta analogie ciudată, adeca la procesulu de provocare după art. diet. 54: 1868, adeca procedură civ. ung., ce este in vigore. Sa o vedem.

Procedură astă in § 513 concede procesulu de provocare in 4 casuri speciali, anume: candu cineva se lauda cu unu dreptu civilu asupră altuia; candu se trage cineva la dare de computu, rafuiala de socoteli, candu se amortisează unu documentu perduto, si candu se declara unu absent de mortu.

Rogu acum pre ori-ce juristu, sa se apuce a trage si descifră analogia aceastor 4 casuri, cu casulu din consist. metropolitanu! De o va află me supunu ne conditionatu. Pôte „Alb.” cugetă la alte metode de provocare pre cari juristii insa le tacsează altum. Se d'au pôte cu bat'a in capulu altuia, că se me dea in judecata, său se amutiu o bestie, că se musce pre altulu. Déră acăsta datatura său amutiare nu este „actia provocatoare”, ci insasi fapt'a, pentru care se da a-cusa. —

Deci incercarea „Albini,” cu schimbarea roleloru, spre a dovedi competintă forului metrop. in casulu nostru remane — incercare.

Mai are „Albin'a” inca si altu argumentu scosu din art. diet. 8: 1871, „despre responsabilitatea judecătorilor,” demunstrandu; ca după astă lege, membri unui foru se acusa la acelasiu foru, ier dela forulu supremu nu se da apelatiune.

Si acăsta analogie e nefericita si citatulu din urma neadeveratu, căci acelu art. dietală tractează despre calcarea datorintelor in officiu, cu scopu de atrage unu căscigă său o dăuna de pre altulu, si atari calcări, déca suntu crime, le judeca tribunale ordinari, după legile generali, ier déca suntu delictă comise de unu judecătoriu alu forului I-n le judeca forulu alu II-lea cu apelatiune la curia regia, iar fiindu comise de către unu membru alu curiei, le judeca curia cu apelatiune la unu senat compus din ambele părți ale curiei regii.

Pre langa aceea se da părtilor unu largu dreptu de a recusă pre judecătoriu. Nici după materie nici după forma nu se pôte aplică acăsta lege la casulu cestionatu si la forurile bisericescă.

(Va urmă)

Varietăți.

* * Publicare. Adunarea generale a associatiunei functionarilor austro-ungurescă se va tine in lună lui Martie 1876, despre care se va incunostintă p. t. membri ai acestei filiale

in intielesulu statutelor § 35. in specialu.

Comitetulu localu din Sibiu.

* * Asentarea celoru nascuti la 1856 si cu domiciliulu in Sabiu se face la 23 Februarie st. n. la 9 ore in curtea sfatului de aici.

* Ordinu de plecare. Din Vien'a se scrie ca regimentulu de infanteria Hoch und Deutschmeister a capetatu ordinu a stă gata de plecare. Din Aradu inca se aude ca a sositu ordinu pentru de a fi o parte din garnisona gata de plecare.

* (O profetie.) Autorulu Farley atrage atenția asupră unei profetii, care datează, după cum se afirma, din 1453, cându s'a cucerit Constantinoplea prin turci. Acea profetie sună: In de două ori două sute ani, ursulu va atacă semilună, dara déca se impreuna cocosiulu cu bullulu, ursulu nu va ajunge deasupră, dar' eata! in de două ori diece ani iera sa scie si sa se teama islamulu, ca se va radică crucea, semilună va scăde, palita șiva disparé. — Cele două diecenie dela resbelulu din Crime'a a trecutu si acum a sositu momentulu cându turculu trebue sa parasescă Europa si sa se retraga in Asia mica.

* Kelet spune ca la 3 Februarie o parte din Cetatea Clusului eră amenintiată cu o esundare din Someșul micu. In piati'a „Szechenyi” a intrat apa in curti, pre alocurea si in case. Pâna năptea tardiu au trebuitu clusienii sa lucre la lumina de facie pentru a scăda, palita șiva disparé. — Cele două diecenie dela resbelulu din Crime'a a trecutu si acum a sositu momentulu cându turculu trebue sa parasescă Europa si sa se retraga in Asia mica.

* Michailu Klapp, diurnalistu si coredactoru la oficiós'a „Montagsrevue”, după „Kelet Népe” si „Nemzeti Hirlap” este demissiunatu din redactiune. Causă este unu articulu necuviinciosu ce a aparutu in „Gartenlaube” despre Gódöllö. Mai departe se dice ca regimulunguresc este decisu a destrage fóie „Gartenlaube” debitulu postalu pentru Ungaria intréga.

* Multiamita publica din partea comunelui nostru bis. Margineni. In comună nostra Margineni, in districtulu Fagarasiului, filia parochiale gr. or. a devenită la anul 1871 parochia care s'a potutu efepui in privința materiala numai prin colecte si alte daruri; iera in privinția morală sub impregnără si mai grele numai in anul trecutu 1875.

Pentru că de oparte onoratulu publicu bine simtitoriu sa capete scire, despre zelulu si marinimositatea multu stimatilor domni si onorati parochi si onorate parochii, care au ajutat la inzestrarea parochiei resp. bisericei noastre, — iera de alta parte ca multu onorati contribuenti si comite parochiale sa-si afle prin acăsta cordiala nostra multiamita pentru jertfa ce au facutu pentru stă nostra biserica publicănumele urmatorilor domni si comune contribuito;

Dlu Iosiu Grecu din comună Breaza 50 fl. dela săntă biserica cu chr. sf. Niculae din Brasovu 50 fl. dela biserica st. treime 1 clopotu si mai multe vestimente, dlu prot. Baracu 2 fl., dlu prot. Petricu 1 fl., totu din Brasovu tocile 2 fl. 73 cr. din Schau dela biser. st. Niculae 5 fl. dlu Niculae Frigatore 5 fl. Stefanu Cicombanu 2 fl. biserica din Satulungu adormirea maici Domnului 1 sfita, 1 epatruchiu si 4 fl. 40 cr. dlu T. Stanescu 24 fl. dlu George Boambenu 5 fl. dlu Ioau Manoli 4 fl. biserica gr. ort. din Vladeni 4 fl. 50 cr. biserica din Poiană Marului 1 fl. biserica din Galati 1 fl. 50 cr. dela comună Voila 2 fl. 40 cr. biser. stei adormiri din Satulungu 1 fl. 36 cr. com. Sambat'a inf. 2 fl. 40 cr. din comună Rukaru 2 fl. 40 cr. din com. Ucia inf. 1 fl. 20 cr. din com. Viste super. 2 fl. 80 cr. dela biserica din Beclianu 5 fl. din com. Beclianu 2 fl. 40 cr. com. Mundra 2 fl. 40 cr. com. Reusoru 1 fl. 20 cr. com. Urezu 1 fl. 20 cr. com. Berivoii mici 2 fl. dela com. Beclianu 1 fl. 30 cr. com. Sesciori 1 fl. com. Sevestreni 1 fl. com. Iassii 1 fl. 40 cr. com. Breaza 3 fl. com. Lis'a 2 fl. 50 cr. com. Sambat'a de susu 2 fl. com. Sambat'a de josu

1 fl. 10 cr. com. Dragusiu 1 fl. 80 cr. com. Viste inf. 1 fl. com. Voivodenii mici 1 fl. 20 cr. com. Voivodenii mari 1 fl. 10 cr. com. Ludisoru 3 fl. com. Coman'a inf. 1 fl. 20 cr. dlu Gavrila Boe 5 fl. dlu Lazaru 1 fl. dlu Stoică Iovianu 1 fl. dlu Codru 1 fl. dlu Duvelea 1 fl. com. Sinc'a vechia 2 fl. 10 cr. com. Nou 1 fl. parochia din Arpatacu 1 fl. 30 cr. parochia din com. Bodu 7 fl. parochia din com. Hermanu 4 fl. com. Presmeru 4 fl. 65 cr. com. Tarlungeni 1 fl. com. Vulcanu 1 fl. 20 cr. com. Resnovu 1 fl. 40 cr. com. Berivoii mari 1 fl. 50 cr. com. Sesciori 1 fl. 50 cr. com. Ludisoru 3 fl. com. Voivodenii mari 2 fl. 50 cr. com. Voivodenii mici 2 fl. Sambat'a de susu 2 fl. Sambat'a de josu 1 fl. com. Lis'a 2 fl. com. Reusoru 1 fl. 30 cr. com. Beclianu 3 fl. 20 cr. com. Dridisu 1 fl. 60 cr. com. Voila 1 fl. 90 cr. com. Sambat'a inf. 1 fl. 60 cr. com. Viste inf. 1 fl. com. Viste super. 1 fl. 80 cr. com. Vaid'a Recea 2 fl. 35 cr. com. Desani 2 fl. dlu prot. Petru Popescu din Fagarasiu 2 fl. com. Calboru 3 fl. 10 cr. parochia din com. Bohotiu 1 fl. bis. gr. or. din Son'a 1 fl. com. Persani 4 fl. 10 cr. com. Siercaila 3 fl. 20 cr. (Va urmă)

pentru elaborarea celei mai bune cărti de igienă populară cu terminu pâna in 31 Decembrie a.c.

Condițiile suntu:

Opulu sa fia in totă privință corespondientoriu trebuințelor poporului nostru si cu deosebire sa se arete intr'ensulu si retele urmări ale abusării cu beuturi spirituoase. —

Premiul este de 50 galbeni. Manuscrisele sa fia scrise legibilu si de mâna strina, in fruntea loru sa stee o deviza (motto) ierasi scrisa de mâna strina. —

Pre lângă manuscrise sa se alatură si o scrisoare pusa sub couvertă, sigilata cu unu sigilu cu initiale straine de ale autorului, si portându pre adresă din afară devisă manuscriptului resp. ierasi scrisa de mâna strina. In launtrulu scrisorei autoriulu se va numi pre sine. —

Din siedintă ordinara a comitetului asociatiunei transilvane, tenuata la Sibiu in 15 Ianuarie 1876. c. n.

Iacobu Bolog'a,

presedinte.

D. P. Barcianu,
secectariu alu II-lea.
(1—3)

Nr. prot. s. I. — 13 1876.

Concursu.

Conformu conclusului adunării generale a Associatiunei dela Naseudu din 1870 p. XVII pos. 2 si in legătura cu decisiunea comitetului din siedintă de astăi, se scria de nou concursu cu terminu pâna in 31 Decembrie 1876 pentru elaborarea unei cărti agronomice.

Condițiile pentru numita lucrare suntu:

1.) Opulu acestă sa tracteze despre toti ramii economiei de câmpu, cu folosirea resultelor celoru mai noue ale sciintiei, inse cu privire la recerintele patriei noastre, formându unu volumu de 20—25 cōle tiparite, octavu mare.

2.) Sa infatiosieze prin ilustrații in tecstu său pre foi deosebite, instrumentele si masinile cele mai probate din resortulu economiei, precum si manipulatiunile mai insemnate din deosebite ramuri ale economiei.

3.) Sa tracteze in modu corespondentoriu si despre industria agricola si modulu introducerii ei la poporul nostru.

4.) Opulu sa fia intocmitu pentru instructiunea scolară si privată.

5.) Sa fia scrisu pre cătu se pôte de popularu si corectu; in specialu terminii technici sa fia explicate; unde e de lipsa, chiaru si prin circumscrieri, numai că se pótă fi intielesi.

6.) Pentru opulu lucratu după condițiunile indigitate in p. 1—5 sa fie scrisu unu premiu de 500 fl. v. a.

Manuscrisele sa fia scrise legibilu si de mâna strina in fruntea loru sa stee o deviza (motto), ierasi scrisa de mâna strina.

Pre lângă manuscrisul sa se alatură si o scrisoare pusa sub couvertă, sigilata cu unu sigilu, ce nu contiene initialele autorului, si portându pre adresă din afară devisă manuscriptului respectiv, ierasi scrisa de mâna strina. — In launtrulu scrisorei autoriulu se va numi pre sine. —

Din siedintă ordinaria a comitetului asociatiunei transilvane, tenuata la Sibiu in 15 Ianuarie c. n. 1876.

Nr. prot. 10/1876.

Edictu.

Iean'a lui Gavrila Sioică din Bulzesci — Cttulu Zarandu — carea de mai multi ani au parasitul pre barbatulu ei Ioanu Sioică a Pascului fără a se poté eruă leculu ubicatiunei ei; — prin acăstă se provoca resp. cîtedia a se presentă inaintea subsemnatului scaunul ppescu in terminu de unu anu si o di si anumitu pâna in 25 Ianuarie 1877 căci la din contra procesulu divortialu intentatui asupră se va pertractă si decide si in absență ei.

Din siedintă scaunului ppescu gr. or. a Zarandului tenuata la Bradu in 22 Ianuarie 1876.

Nicolau I. Miheltianu,
prot. gr. or. a Zarandului.
(1—3)

Nr. prot. s. I. — 13 1876.

Concursu.

Conformu conclusului adunării generale dela Naseudu din 1870 de sub p. XVII pos. 8 si in legătura cu decisiunea comitetului din siedintă de astăi se scrie de nou concursu

Sabiu 1 Februarie 1876.

Dr. Lukacs Miculicz.
Profesor ord. de mositu,
(1—4)

Editură si tipariu tipografiei archidiecesane.